

## РЕШЕНИЕ

№125

София, 07.08.2015 г.

## ВИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, Търговска колегия, Първо отделение, в откритото съдебно заседание на петнадесети юни през две хиляди и петнадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Дария Проданова

ЧЛЕНОВЕ: Емил Марков

Ирина П.

при секретаря ЕЛЕОНОРА СТОЯНОВА..... и с участието на прокурора.....  
....., като изслуша докладваното от съдията Емил Марков т. д. № 990 по описа за 2015 г., за да се произнесе взе предвид:

Производството е по чл. 386, ал. 3 ГПК.

Образувано е по касационната жалба с вх. № 310 от 16.I.2015 г. на [фирма]-гр. П., подадена чрез неговия юриконсулт против решение № 258 на Пловдивския апелативен съд, ГК, 2-ри с-в, от 8.XII.2014 г., постановено по гр. дело № 1125/2014 г., с което е било потвърдено първоинстанционното решение № 1214/24.VI.2014 г. на Пловдивския ОС по гр. дело № 1751/2013 г. в обжалваната му част, с която се постановява това д-во да преустанови прилагането на следните клаузи от своите Общи условия за продажба на електрическа енергия, а именно: чл. 17, ал. 9, изр. 1-во; чл. 23, ал. 2; чл. 26, ал. 2, т. 1; чл. 26, ал. 2, т. 2; чл. 26, ал. 2, т. 3; чл. 26, ал. 2, т. 4; чл. 29, ал. 1; чл. 29, ал. 3, изр. 2-ро; чл. чл. 31, ал. 1; чл. 34, ал. 1 в частта й „...и след като клиентът е компенсирал разходите за прекъсване и възобновяване на снабдяването в случаите, когато преустановяването е било по негова вина”; чл. 41, ал. 4, като неравноправни по смисъла на чл. 143 от Закона за защита на потребителите и е било разпоредено на настоящия касатор да отстрани същите клаузи от Общите си условия, одобрени с решение на ДКЕВР № ОУ-13 от 10.V.2008 г. в едномесечен срок от влизане на съдебното решение в сила, с което – на основание чл. 78, ал. 1 ГПК - в полза на ищцовото „С. з п п н п” гр. П. са били присъдени разноски в размер на сумата 211.54 лева, „изчислени съобразно уважената част от исквете”.

Единственото оплакване на електроснабдителното д-во касатор е за постановяване на атакуваното въззивно решение в нарушение на материалния закон, като в тази връзка се инвокира довод, че с това решение Пловдивският апелативен съд „се е произнесъл неправилно по правни въпроси, които са от значение за точното прилагане на закона, както и за развитието на правото“. Поради това се претендира касирането му и постановяване на съдебен акт по съществото на спора от настоящата инстанция, с който „исквата претенция, в частта, по която е постановено обжалваното въззивно решение, да бъде отхвърлена“. Инвокирани са доводи, както за „предубеденост на състава на Пловдивския апелативен съд“, така и на плоскостта на „съотношението на Закона за енергетиката към Закона за задълженията и договорите“, които са в смисъл, че първият е специален и предоставя възможност на потребителите, които не са съгласни с предвидените в Общите условия разпоредби в срок от 30 дни след влизането им в сила да заведат в съответното енергийно д-во заявление, в което да предложат специални условия, но когато потребителят не твърди и не установява да е упражнил правото си да възрази срещу Общите условия, единственият обоснован извод е, че ти приема.

По реда на чл. 287, ал. 1 ГПК ответното по касация пловдивско „С. з п п н п“ писмено е възразило по основателността на оплакването за неправилност /незаконосъобразност/ на атакуваното въззивно решение, претендирайки за потвърждаването му.

В откритото съдебно заседание пред настоящата инстанция д-вото касатор е заявило чрез своя юрисконсулт, че поддържа жалбата си и претендира касиране на атакуваното въззивно решение. В подкрепа на единственото си оплакване за неправилност на атакуваното въззивно решение „Е. ЕС“ представя писмени бележки по делото. Съответно чрез своя процесуален представител по пълномощие ответното по касация „С. з п п н п“ е взело становище за оставянето на касационната жалба без уважение.

Като взе предвид оплакванията и доводите в жалбата на [фирма]-гр.- П., вкл. и в писмените му бележки по делото, както и становището на ответното по касация „С. з п п н п“ П., изразено в отговора му по същата и след като извърши проверка по реда на чл. 290, ал. 2 ГПК относно процесуалната и материалната законосъобразност на атакуваното решение на Пловдивския апелативен съд Върховният касационен съд на Републиката, Търговска колегия, Първо отделение, приема следното:

Като подадена в пределите на преклузивния срок по чл. и от надлежна страна във въззивното пр-во пред Пловдивския апелативен съд, настоящата касационна жалба на [фирма]-гр. П. ще следва да се преценява като процесуално допустима.

Разгледана по същество тази касационна жалба е неоснователна.

Съгласно чл. 386, ал. 3 ГПК след като решението на Пловдивския апелативен съд подлежи на касационно обжалване „независимо от предпоставките по чл. 280, ал. 1 ГПК“ за допустимост на касационния контрол, правно несъстоятелен е доводът на търговеца настоящ касатор, че то съдържа „неправилно произнасяне по правни въпроси от значение за точното прилагане на закона, както и за развитие на правото“.

За да потвърди първоинстанционното решение в обжалваната от [фирма] негова част, Пловдивският апелативен съд е споделил ключовият за изхода на спора извод, че по отношение на обсъжданите клаузи в ОУ на това пловдивско електроснабдително предприятие /настоящ касатор/ е осъществен фактическият състав на чл. 143 З., поради което същите са неравноправни, а доколкото не са уговорени индивидуално - и нищожни, на основание чл. 146 от същия закон. Въззивната инстанция е приела, че е налице нарушение на

колективните потребителски интереси по чл. 186, ал. 2, т. 1 З. с наличието в релевантните към исковия период Общи условия на [фирма]-гр П. на клаузи във вреда на потребителите и в нарушение на принципа на равнопоставеност на страните в договорните правоотношения, залегнал в З., но също и на принципа за защита интересите на потребителите при търговията с електрическа енергия по чл. 2, ал. 2 от Закона за енергетиката. Вместо това касаторът поддържа в писмените си бележки по делото, че договорната свобода следвало да се схваща „единствено в рамките на енергийното законодателство” - понеже „правилата, гарантиращи проявата ѝ”, се съдържали в самата процедура по одобряване на Общите условия и, в частност, от водения протокол от публичното обсъждане на същите, т.е. меродавни били положенията, разписани в наредбите за лицензиране на дейностите в енергетиката от 2004 г. и от 2013 г. Не се констатира обаче при обсъждането на процесните клаузи в ОУ на търговеца настоящ касатор за съответствието им с критериите по чл. 143 З., въззивният съд да е игнорирал обстоятелството, че същото д-во има положението на естествен регионален монополист, имащ задължението да доставя електрическа енергия като всеобщо предлагана услуга, от която зависи качеството на живота, както и сигурността на нейните потребители. След като с атакуваното въззивно решение е постановено да се преустанови прилагането на конкретно цитираните в диспозитива му каузи от ОУ на [фирма] и на последното е било разпоредено същите за в бъдеще да се отстранят от съдържанието на Общите му условия, ирелевантно е дали същите клаузи са преценявани едновременно с това като нищожни – по смисъла на чл. 146 З., щом като водещото съображение за изхода на делото в пр-вото пред Пловдивския апелативен съд е било това, че те са неравноправни. От друга страна, наведеното от търговеца настоящ касатор единствено оплакване за порок на обжалваното въззивно решение по смисъла на чл. 281, т. 3, предл. 1-во ГПК, по никакъв начин не се подкрепя от довода му, че решението обвързвало „само и единствено т. нар. негови „битови клиенти”, които се ползват от закрилата на З.”, докато „клиенти” на това д-во, по смисъла на § 1, т. 2а и т. 33а от ДР на ЗЕ, могли да бъдат както физически, така и юридически лица. Меродавно е, че въпросното нормативно разграничение, на което касаторът се позовава, е между „битови” и „небитови” клиенти - в общото им качество на купувачи на електрическа енергия, а не между физически и юридически лица.

Съгласно чл. 289 ТЗ упражняването на право въз основа на търговска сделка е недопустимо, ако се извършва само с намерение да се увреди другата страна, но точно в хипотеза когато последната не е търговец се цели защита на потребителските ѝ права посредством установените в З. способности за това, един от които е и защитата им по исков ред.

В заключение, тезата на търговеца касатор за предубеденост на състава на Пловдивския апелативен съд /в процесната хипотеза на потвърдено първоинстанционно решение в обжалваната му част/ не следва да се обсъжда, тъй като няма връзка с единственото оплакване в касационната жалба за неправилност на атакуваното въззивно решение, като постановено в нарушение на материалния закон, а – съгласно чл. 290, ал. 2 ГПК – Върховният касационен съд проверява правилността на въззивното решение „само по посочените в жалбата основания”.

При този изход на делото в настоящата инстанция не следва да бъдат присъждани разноски в полза на ответното по касация „С. з п п н” П., тъй като последното не е ангажирало доказателства, че такива реално са били направени.

Мотивиран от горното Върховният касационен съд на Републиката, Търговска колегия, Първо отделение

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 765 на Пловдивския апелативен съд, ГК, 2-ри с-в, от 8.XII.2014 г., постановено по гр. дело № 1125/2014 г.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЧЛЕНОВЕ: 1